

Intraveneuze antibiotica- therapie met vancomycine

informatie voor patiënten

INLEIDING

U gaat naar huis na een opname op een verpleegkundige dienst en heeft nog nood aan toediening thuis van intraveneuze antibiotica ter behandeling van een bacteriële infectie.

U wordt behandeld met vancomycine. Tijdens uw verblijf heeft uw arts, de verpleegkundige of de ziekenhuisapotheker u al mondelinge informatie gegeven over uw antibioticumtherapie. Deze brochure biedt een praktisch overzicht van de antibioticatherapie met vancomycine. U vindt hier specifieke informatie over uw therapie, de toediening ervan, de mogelijke bijwerkingen en enkele raadgevingen. Vervolgens zetten we op een rij in welke gevallen u uw (huis)arts of (thuis) verpleegkundige moet contacteren.

De verderzetting van uw intraveneuze antibioticumtherapie in de thuissituatie kadert binnen het zorgprogramma OPAT. **OPAT is de afkorting van de Engelse term 'Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy'**. Het gaat dus om de parenterale toediening van een antimicrobieel middel zonder dat de patiënt dient opgenomen te worden in het ziekenhuis. 'Parenteraal' betekent dat de toediening niet via het maag-darmstelsel verloopt (bijvoorbeeld een tablet inslikken), maar op een andere manier, bijvoorbeeld door injectie of via een infuus.

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen? Aarzel dan zeker niet ze te stellen. De arts, ziekenhuisapotheker of verpleegkundigen geven u graag meer uitleg.

WAT IS VANCOMYCINE?

Vancomycine is een antibioticum voor de behandeling van een bacteriële infectie. Het werkt **bacteriedodend** door de aanmaak van de celwand van de bacteriën te verstoren.

WELKE DOSIS MOET U KRIJGEN?

De dosering is sterk variabel in functie van de patiënt: er is een individuele dosisaanpassing nodig op basis van 'therapeutische geneesmiddel monitoring' (TDM). Dat wil zeggen dat er op regelmatige tijdstippen bloednames in het ziekenhuis zullen gebeuren om te kijken naar de concentraties van het antibioticum in het bloed.

Daarnaast is het belangrijk om de dosissen aan te passen aan de nierfunctie van de individuele patiënt. Bij patiënten met een verminderde nierfunctie zullen lagere dosissen moeten toegediend worden.

De dosering wordt dus ingesteld op basis van de nierfunctie van de patiënt en op basis van de gemeten vancomycine-concentraties in het bloed.

HOE WORDT VANCOMYCINE TOEGEDIEND?

Het geneesmiddel vancomycine wordt toegediend in de vorm van een **continu infuus**, waarbij de toediening 24 uur duurt.

De duur van de therapie is afhankelijk van het type infectie en afhankelijk van hoelang u in het ziekenhuis al antibioticumtherapie heeft gekregen.

De toediening gebeurt via een **elasto-meerpomp (Infusor®)**, zie foto).

De Infusor® is een kleine, draagbare fles. Dat maakt dat u uw dagelijkse activiteiten voor een groot deel kunt blijven uitvoeren tijdens uw behandeling.

Meer informatie over de toediening via de elastomeerpomp vindt u in de brochure 'Infusor®'.

WAAR WORDT DE THERAPIE TOEGEDIEND?

De therapie wordt opgestart tijdens uw verblijf in het ziekenhuis. De verderzetting van de therapie gebeurt thuis onder het zorgprogramma OPAT.

Uw thuisverpleegkundige zal dagelijks de Infusor® met antibioticumtherapie thuis bereiden en aanschakelen aan uw katheter.

Meer uitgebreide informatie over de bereiding van de elastomeerpomp wordt bezorgd aan uw thuisverpleegkundige.

Het antibioticum en de nodige materialen voor de bereiding en de toediening van het antibioticum worden bij ontslag uit het ziekenhuis ter beschikking gesteld door de ziekenhuisapotheek.

In het geval van een langdurige thuisbehandeling met antibioticatherapie is het mogelijk dat niet al het materiaal voor de volledige duur van de behandeling in één keer kan meegegeven worden. Mogelijk moet u dan in de loop van uw thuisbehandeling een of meerdere extra pakketten met materiaal in de ziekenhuisapotheek in UZ Leuven komen ophalen.

Dat zal duidelijk naar u gecommuniceerd worden door het OPAT-team. U vindt de ziekenhuisapotheek op campus Gasthuisberg, via de Gele straat, poort 1, verdieping 2 (GE 1.2).

HOE WORDT DE THERAPIE VERDER OPGEVOLGD?

U komt twee keer per week terug naar het dagziekenhuis ter controle van de therapie, voor een bloedname en een klinisch onderzoek.

Bij de bloedname worden onder andere de volgende zaken gecontroleerd:

- Ter optimalisatie van de dosis vancomycine (voor de veiligheid en de effectiviteit) moet er bij de bloedname een controle gebeuren van:
  - de concentratie vancomycine in het bloed
  - de nierfunctie

Afhankelijk van de gemeten concentratie in het bloed en de nierfunctie moet de dosis mogelijk worden aangepast.

- De ontstekingswaarden in het bloed
- Het aantal bloedcellen en bloedplaatjes: dit kan beïnvloed worden door de behandeling met vancomycine. Waarschijnlijk ondervindt u daar zelf niets van. Dit wordt opgevolgd door de arts door middel van de bloedname.

HOE MOET VANCOMYCINE WORDEN BEWAARD?

Niet-aangeprikte flacons van vancomycine moeten bewaard worden in de originele verpakking, op kamertemperatuur (15-25 °C) en op een droge en donkere plaats, buiten het bereik van kinderen.

Oplossingen van vancomycine moeten steeds bereid te worden net voor de toediening ervan.

WELKE MOGELIJKE BIJWERKINGEN KUNNEN OPTREDEN?

Sommige mensen hebben veel last van bijwerkingen, anderen dan weer niet. Het optreden van bijwerkingen heeft niets te maken met het effect van de behandeling. Aarzel niet uw (huis-)arts of (thuis)verpleegkundige te contacteren met uw vragen en eventuele onzekerheden.

De volgende nevenwerkingen kunnen voorkomen:

- ✓ Toxiciteit van de nier, van voorbijgaande aard
- ✓ Toxiciteit van het oor, van voorbijgaande of permanente aard: er kunnen klachten optreden zoals oorsuizen, duizeligheid en/of gehoorverlies.
- ✓ 'Red man syndroom': het optreden van roodheid van de huid en jeuk aan het aangezicht, de hals en het bovenlichaam bij een te snelle infusie.
- ✓ Diarree
- ✓ Aderontsteking (rode, pijnlijke, gezwollen huid ter plaatse van de ader) door de intraveneuze toediening

WAT MET ANDERE MEDICATIE?

- Meld aan uw ziekenhuisarts en de ziekenhuisapotheker welke **andere geneesmiddelen** u gebruikt (zowel voorgeschreven door uw huisarts als middelen die u op eigen initiatief neemt).
- Meld aan uw huisarts welke **antibioticumtherapie** u krijgt voor de behandeling van uw infectie.

ENKELE RAADGEVINGEN

- Het is uiterst belangrijk dat er **regelmatige controles** gebeuren van de vancomycineconcentraties in uw bloed om toxiciteit door vancomycine te vermijden.
- Als u een gekende overgevoeligheid heeft voor bepaalde antibiotica, meld dit dan aan de ziekenhuisarts. Vancomycine mag namelijk niet gebruikt worden bij patiënten met een **gekende overgevoeligheid** voor vancomycine.
- Bij het optreden van **overgevoeligheidsreacties** zoals huiduitslag (eventueel over het hele lichaam), jeuk, gevoel van benauwdheid, lage bloeddruk, koorts of rillingen, en het opzwellen van lippen, tong of keel, moet u onmiddellijk uw huisarts verwittigen.
- Als u **aanhoudende of ernstige diarree** krijgt, ook al is dat na het stoppen van de kuur, moet u dadelijk uw huisarts waarschuwen.
- **Meet regelmatig uw lichaamstemperatuur**, bij voorkeur op hetzelfde tijdstip en het best 's avonds.

WANNEER EN MET WIE MOET U CONTACT OPNEMEN?

- ✓ Meld u aan op de dienst spoedgevallen:
  - als u rilkooorts hebt (meer dan 38 °C).
- ✓ Neem contact op met de huisarts:
  - als u de volgende symptomen vertoont: koude rillingen, hoofdpijn, keelpijn, buikkrampen, branderig gevoel bij het plassen,... Neem nooit op eigen initiatief geneesmiddelen als u vermoedt dat u een infectie heeft.
  - als u een reactie vertoont op het antibioticum zelf: tekens van een allergische reactie, ernstige diarree, huiduitslag, gehoorproblemen of bloedingen.
- ✓ Neem contact op met de thuisverpleegkundige:
  - als u problemen heeft met de katheter: een pijnlijke ader, roodheid, zwelling, een warm gevoel en/of pijn rond de katheter.

NUTTIGE CONTACTNUMMERS

✓ OPAT-team van het ziekenhuis:

- Telefonisch: +32 16 34 32 74
(bereikbaar tussen 8.30 en 16.30 uur op werkdagen)
- Via mail: OPAT@uzleuven.be. Uw vraag wordt zo snel mogelijk beantwoord, maar dit kan tot 48 uur duren. Deze mailbox wordt niet gelezen tijdens het weekend.

U vindt deze brochure ook op
www.uzleuven.be/brochure/700853.

© juni 2024 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door de ziekenhuisapotheek in samenwerking met de dienst communicatie.

Gevalideerd door de OPAT-werkgroep op 10 januari 2017.

U vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/700853.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kunt u bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 mynexuzhealth

Raadpleeg je medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

